

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
یک‌شنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۴ - ۱۷ محرم ۱۴۴۷
سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۳۵۰ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله

فصل امنیتی پساالعید

پس از حمله دقیق و حساب‌شده جمهوری اسلامی ایران به پایگاه راهبردی العدید در خاک قطر، نه‌فقط یکی از پیچیده‌ترین مراکز عملیاتی ارتش ایالات‌متحده در منطقه هدف قرار گرفت، بلکه فصلی نو در هندسه امنیتی غرب آسیا گشوده شد. این اقدام که دومین حمله مستقیم یک دولت رسمی به یک پایگاه امریکایی پس از پایان جنگ جهانی دوم بود، فراتر از یک عملیات تلافی‌جویانه یا واکنش به اقدامات گذشته واشینگتن و تل‌آویو است؛ این حمله، نشانه‌ای راهبردی درباره پایان یک نظم و آغاز نظمی نوین است.

حمله به العدید نه‌فقط یک هدف نظامی را از بین برد، بلکه نماد قدرت فناوریانه امریکا را تخریب کرد. نابودی گنبد ژئودزیک حاوی تجهیزات پیشرفته نظامی و اطلاعاتی که صدها میلیون دلار سرمایه‌گذاری پشت آن بود، نشان داد که هیچ نقطه‌ای از حضور امریکایی‌ها در منطقه مصون از ضربه نیست. آنچه این حمله را بیش از پیش معنادار کرد، ناتوانی سامانه‌های دفاعی امریکا در واکنش مؤثر، حتی با وجود سامانه معروف راداری و پدافندی در سراسر جنوب خلیج‌فارس بود.

اگر تا دیروز تاد، پاتریوت‌ها و سامانه‌های C-RAM اختراع امنیتی واشینگتن بودند، امروز تبدیل به نماد ناکارآمدی شده‌اند. این واقعیت، امریکا را ناگزیر به بازنگری در دکترین نظامی «پایگاه‌محور» خود به منطقه خواهد کرد. جایی که حضور نظامی، بیش از آنکه عامل بازدارنده باشد، اکنون خود به تهدیدی علیه میزبانان تبدیل شده است.

البته ترامپ ادعا کرده بود که قبل از حمله از این موضوع مطلع شده بود که حتی اگر این ادعا را بیاور کنیم، ناتوانی سامانه‌های رهگیر در دفع حملات موشکی ایران، خود نشان دهنده ناکامی نظامی ارتش امریکا است.

پس از حمله به العدید، کشورهای میزبان پایگاه‌های امریکا دچار شوک راهبردی شدند. مردم قطر با شگفتی موشک‌های قدرتمند ایرانی را بالای سر سرزمین خود دیدند. عراق نیز از ماه‌ها پیش خواستار خروج نظامیان امریکایی از خاک خود شده بود. این روند نشانه‌ای از تغییر در برداشت منطقه‌ای از حضور امریکا است: حضور سابقاً محافظ، اکنون مزاحم و پرخطر تلقی می‌شود. همان‌گونه که حمله به عین‌الاسد در یک «یوم‌الله» هیمنه نظامی امریکا را پس از دهه‌ها با تردید جدی مواجه کرد، اینک حمله به «العدید» شکافی عمیق در ساختار و بافتار حضور نظامی امریکا در منطقه ایجاد کرده که در صورت ناکامی امریکا در ترمیم این شکاف، باید منتظر خروج امریکا از کل منطقه بود.

در همین حال، توانمندی ایران در اجرای عملیات دقیق علیه اهداف حیاتی - از وعده صادق ۳ تا بشارت فتح - معادله بازدارندگی را دگرگون کرده است. حالا دیگر اسرائیل در برابر محور مقاومت صرفاً با تهدید «امنیتی» مواجه نیست، بلکه با تهدید «موجودیتی» مواجه است. این وضعیت، توازن قوا در منطقه را به نفع بازیگران بومی تغییر داده و امریکا را از حاشیه‌نشینان تصمیم‌سازی کرده است.

اقدام ایران در هدف‌گیری مستقیم پایگاه العدید - بدون مداخله دوستان ایران - نقطه عطفی در گفتمان راهبردی مقاومت محسوب می‌شود. این تحول از یک سو نشانه ارتقای اعتمادنفش دفاعی جمهوری اسلامی و از سوی دیگر گواهِ ارتقای محور مقاومت از سطحی واکنشی به سطحی تهاجمی، مؤثر و مستقل است.

ایران در این مسیر تنها به زرادخانه‌ای شامل هزاران موشک بالستیک و پهپادرفته پیشرفته تکیه دارد، بلکه با تسلط راهبردی بر تنگه هرمز و توسعه عمق استراتژیک در منطقه، بنیان‌های یک قدرت بازدارنده چندلایه را بنا نهاده است. دیگر مقاومت فقط نظریه‌ای برای مقابله با اشغال نیست؛ اکنون چارچوبی واقعی برای تنظیم معادلات قدرت منطقه‌ای است. از مجموع این تحولات می‌توان ویژگی‌های نظم نوین را ترسیم کرد: نظمی که دیگر از دل یک چتر امنیتی امریکایی نمی‌جوشد، بلکه از دل واقعیت‌های روی زمین و مقاومت منطقه‌ای برمی‌خیزد. در این نظم جدید، ساختار قدرت از تک‌قطبی به چندقطبی بومی تغییر می‌یابد؛ مبانی ایدئولوژیک آن بر پایه هویت اسلامی استوار است؛ ابزار امنیتی‌اش نه پایگاه ثابت، بلکه بازدارندگی نامتقارن، متحرک، چابک و بومی است.

و اکنون پرسش اصلی این است: آیا این نظم جدید به پایداری خواهد رسید؟ موفقیت نهایی این نظم، نیازمند به تبدیل بازدارندگی نظامی به دیپلماسی دفاعی اثرگذار و ارائه الگوی برای امنیت‌مشارکتی کشورهای منطقه است. آینده غرب آسیا دیگر در دستان ناوهای هواپیمابر نیست؛ در دستان اراده ملت‌هایی است که از سلطه خارجی عبور کرده‌اند و در مسیر راهی از سلطه و نبل به استقلال واقعی قرار گرفته‌اند.

نفوذ با «گیم» اسرائیلی

۵۲۵ بازی از ۵۸۵ بازی شرکت‌های اسرائیلی در سکوهای عمومی در دسترس کاربر ایرانی قرار دارد که جدا از تبعات فرهنگی و اجتماعی می‌تواند ابزاری برای نفوذ و جاسوسی باشد

● زهرا چیدری | خبرنگار گروه اجتماعی | صفحه ۲

بمباران هم حریف منطق غنی‌سازی ایران نشد

عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران یک‌بار دیگر سفیران کشورها را جمع کرد تا به آنان جرمی را که امریکا و اروپاییان بر تک‌پ شدند تفهیم کند و نشان دهد که ایران بر همان منطق قوی داشتن حق غنی‌سازی ثابت‌قدم‌مانده است، حتی بعد از جنگ و بمباران. او غنی‌سازی را «دستاورد بزرگ علمی دانشمندان ایرانی» نامید و گفت که «ما این دستاورد را پاس خواهیم داشت». عراقچی هشدار داد هیچ توافقی بدون «پذیرش حق غنی‌سازی» برای ایران در کار نخواهد بود زیرا بر سر چیزی که به‌خاطر آن «مجاهدت» کرده‌ایم و «قربانی» داده‌ایم و «متحمل جنگ» و بمباران شدیم، مصالحه نخواهیم کرد. وزیر خارجه ایران البته هر گونه آغاز مذاکره جدید را مشروط به این دانست که «اطمینان بایم مذاکره دوباره به‌دست امریکا یا کشورهای دیگر به‌جنگ کشیده نخواهد شد» اما او نگفت که ایران چگونه می‌خواهد این تضمین را به‌دست بیاورد | صفحه ۱۵

باید «خشم مقدس» مردم را نگه داریم

نشست هم‌اندیشی ناشران و نویسندگان جبهه انقلاب
پیرامون روایت جنگ تحمیلی ۱۲ روزه
صفحه ۱۶

فروش بر خط طلا قاعده‌مند می‌شود

■ همه‌چیز از بی‌اعتمادی شروع شده، درست همان جایی که مردم برای خرید و فروش طلای بر خط (آنلاین) به گوشی‌های‌شان پناه بردند، اما از پشت پرده سکوها خبر نداشتند. در گاه‌های پرداخت باز بود، اما طلا بعضاً پشتوانه نداشت. پول از کیف‌پول مجازی به‌سرت جابه‌جایی شد، اما گاهی طلایی در کار نبود که در خزانه‌ای براق بماند، همین کافی بود تا پای نهادهای ناظر به میان بیاید. حالا بانک مرکزی پنج شرط روشن گذاشته که تک‌تک‌شان برای اطمینان خاطر مردمی است که طلای خود را در بستر بر خط می‌خرند و می‌فروشند

۲ دقیقه فرصت برای ۴۳ سال همراهی و خدمت

■ روزی که شهید حسن باقری به شهادت رسید، برادرش محمدباقری هم همراهش بود. او به اندازه دو دقیقه از سنگر محل شهادت برادر فاصله می‌گیرد و در همین زمان خمپاره‌ای از راه می‌رسد و حسن باقری و مجید بقایی به شهادت می‌رسند، به گفته سردار فتح‌الله جعفری، همین دو دقیقه باعث می‌شود تا فرصت ۴۳‌ساله خدمت برای شهید محمد باقری فراهم شود

به یکباره به سمت و سوی من سسرا زیر می‌کند. میان نوشیدن چایی که قرار است خستگی مسیر طولانی شهر هشتگرد تا بهشت زهرا ی تهران را از تنم به در کند. بسا خادمان معراج و کارگروه فرهنگی سالان انتظار شهدا همراه می‌شوم. خادمانی که با یک تماس خودشان را به معراج رساندند تا در تطهیر، بدرقه شهدا و همراهی با خانواده شهدا در لحظات سخت انتظار رسیدن به پیکر شهدا، یاری‌رسان باشند. این لحظاتی که ما در معراج شهدا گذراندم، هم غم‌انگیزترین و هم بهترین لحظات عمرمان بودند. همین چند روزی که اینجا کنار شهدا بودیم، هر بار که پیکر شهدا را آماده می‌کردیم، از آنها می‌خواستیم برای ما هم دعا کنند. یکی از لحظاتی که دلم واقفا شکست و حسادت کردم، وقتی بود که پیکر یکی از همکاران بسیج سازندگی‌ام را برای‌ام آوردند | صفحات ۸ و ۹

مهارتی، تبلیغات ناکافی، و فقدان توسعه متوازن می‌داند: (دانش‌آموزی که علاقه‌مند به رشته‌ای مثل طراحی دوخت باشد، در بسیاری از مناطق اصلاً امکان تحصیل در آن رشته را ندارد، این یعنی ناامید کردن نوجوانی که با اشتیاق به آینده‌اش نگاه کرده‌است.»

مشاور اجرایی دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش در بازدید از هنرستانی در یکی از شهرهای استان هرمزگان، با مواردی مواجه شده که به‌روشنی نشان می‌دهد توسعه بدون نیازسنجی چقدر آسیب‌زاست: «در این شهر، رشته‌هایی ایجاد شده‌بود که نه تناسبی با زیست‌بوم منطقه داشت، نه تجهیزات کافی و نه هنرآموز متخصص. بدون شک اگر توسعه بدون بررسی نیاز منطقه باشد، تمام زحمات‌هایی نتیجه خواهد ماند.»

در ادامه، او به قانون نظام جامع آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای و مهارتی اشاره می‌کند: قانونی که سال ۹۶ تصویب شد، اما اجرایی نشد: «مثل هر قانون دیگری، در ابتدا داغ بود. دبیرخانه تشکیل شد، جلساتی بر گزار شد. اما حالا چه؟ هیچ دوربینی برای ثبت تخلف نیست، هیچ نهادهای پیگیری اجراییست. این قانون رها شده.»

بقیه در صفحه ۳

● سفری خیل‌فرهنگ | خبرنگار گروه ایثار و مقاومت
هفتم تیرماه ۱۴۰۴ پایتخت ایران اسلامی شاهد آپین باشکوه تشییع پیکر مطهر بیش از ۶۰ شهید مقاومت، از جمله فرماندهان بلندپایه نظامی، دانشمندان هسته‌ای، شهدای زن، کودک و اصحاب رسانه بود. هم‌زمان با مراسم تشییع، خود را به بهشت زهرا (س) می‌رسانم تا پیش از تدفین شهدا در گلزار شهدا باشم و بتوانم به معراج شهدا بروم و ساعاتی را در کنار خادمان شهدا بگذرانم. با معرفی یکی از همکاران با خانم زهرا بغدادی، پیشکسوت بچه‌های جهادی معراج آشنا می‌شوم. در همان نگاه اول با دیدنش یاد خاتم حسینی، راوی «کتاب دا» می‌افتم. او همسر شهید و خواهر دو شهید جنگ تحمیلی نیست که حال‌وهوای روزهای جبهه و جهاد را با خود دارد. بانوی مهربانی که همان بدو ورود با یک لیوان چسای همه محبت مادران‌اش را

گزارش «جوان» از شکاف میان سیاست هدایت تحصیلی و واقعیت آموزش مهارتی

نیمه‌راه مهارت‌آموزی!

مسیر، وقت و هزینه دانش‌آموزان، خانواده‌هایشان و حتی سیستم آموزش و پرورش است که هدر می‌رود. بنابراین تا دیرتر از این نشده باید مشکلات و موانع موجود بررسی و هر چه زودتر جلوی این آسیب و این زیان عظیم گرفته شود. مهلت کارکن، مشاور اجرایی دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش در گفت‌وگو با «جوان»، الزامات هدایت تحصیلی ۵۰ درصدی دانش‌آموزان پایه دهم به سمت رشته‌های مهارتی را به دو بخش تقسیم می‌کند: الزامات درون‌سازمانی در وزارت آموزش و پرورش و الزامات برون‌سازمانی در سایر نهادها.

او با انتقاد از دستگاه‌های دخیل در فرایند تربیت دانش‌آموزان می‌گوید: «وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی، رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی، همگی باید برای محقق‌شدن این هدف تعیین‌شده، متعهد باشند، اما متأسفانه چنین تعهدی وجود ندارد. بدتر اینکه آموزش کارکن این مسئله را ناشی از نبود اشاعه در دست‌رشته‌های

● همسازگردی | خبرنگار گروه اجتماعی

درست در نقطه‌ای از زندگی که نوجوانان باید برای آینده‌شان تصمیم بگیرند؛ یعنی سال دهم تحصیلی، سرنوشت‌شان در پیچ‌وخم هدایت تحصیلی گم می‌شود! در حالی که قرار بود هدایت تحصیلی، قطب‌نمای باشد برای کشف استعداد، علاقه و مسیر شغلی، اما به نظر می‌رسد که این موضوع به یک سیستم نامتوازن و مبهم تبدیل شده، سیستمی که نه مسیر مشخصی دارد، نه حتی قرار است کسی راه را برای محصلان روشن کند. ■ ■ ■

عدد «۵۰ درصد» به‌عنوان هدف بزرگ سیاست‌های آموزشی، نیمی از دانش‌آموزان پایه دهم را به سمت رشته‌های فنی‌وحرفه‌ای و مهارتی هدایت می‌کند؛ عددی که قرار بوده پاسخی به نیاز بازار کار و عدالت آموزشی باشد، اما آیا این سیاست، واقعاً بستر و سازوکار لازم برای تحقق هدفش را دارد؟ آیا دانش‌آموزانی وارد رشته‌هایی می‌شوند که بدان علاقه دارند، در آن استعدادهایشان، شکوفا می‌شود و می‌توانند خیلی زود به بازار کار مرتبط بروند؟ بدون شک پاسخ این سؤالات، خیر است! هدفی تعیین‌شده که اجرای آن لنگ می‌زند و در این

یادداشت سیاسی
حسین فصیحی | دبیر گروه حوادث

کنترل مرزهای اربعین از حرف تا عمل

همه کسانی که در این سال‌ها راهی زیارت اربعین شده‌اند، شاهد هستند که عبور از مرزهای زمینی به راحتی و با نشان دادن کارت ملی امکانپذیر است. براساس تجربه، سیل جمعیت برای خروج از مرزها، خصوصاً در روزهای نزدیک اربعین آنقدر زیاد می‌شود که اساساً امکان کنترل افراد وجود ندارد. در چنین شرایطی هر ترویرست یا مجرم تحت تعقیبی که قصد خروج غیرقانونی از کشور را دارد از ظرفیت ایجاد شده برای خروج از کشور استفاده می‌کند | صفحه ۱۴

یادداشت بین‌الملل
حنیف غفاری

حبس سنگ‌ها و رهایی سگ‌ها!

وزیر امور خارجه امریکادر مواضعی وقیحانه مدعی شده که کشورش دیگر تحمل گزارش‌های فرانچسکا آلبیزه، گزارشگر ویژه حقوق بشر سازمان ملل در فلسطین را ندارد!البته در تازه‌ترین گزارش خود تأکید کرده که بیش از ۶۰ شرکت امریکایی از جمله تولیدکنندگان سلاح‌های سنگین و دارندگان فناوری‌های نوین در نسل‌کشی ساکنان غزه دست دارند. وی صرفاً از این شرکت‌ها خواسته است همکاری خود را با رژیم صهیونیستی متوقف سازند! | صفحه ۱۵

یادداشت سیاسی
عبدالله متولیان

تولد هویتی انقلابی و ملی

آن چیزی که همواره نظام سلطه غرب از آن وحشت دارد، این است که «دغام‌ناسیونالیسم ایرانی با تشیع انقلابی می‌تواند قدرتی خطرناک برای غرب خلق کند». و امروز، این کابوس غرب به حقیقتی سیاسی-اجتماعی بدل شده است. این تهاجم، عامل هوافرازی پر هزینه بمرگ نمی‌شود، اما شرطش فقط یک چیز است: امنیت، شفافیت و مسئولیت‌پذیری. اقتصاد بر خط، خیابانی پرفتور و آمد است، قانون، خط‌کشی هایش را روشن می‌کند | صفحه ۴

یادداشت اقتصادی
وحید عظیم‌نیا | دبیر گروه اقتصادی

فروش بر خط مسئولانه

دنیای بر خط، اگر ضابطه‌مند باشد، نه‌تنها تهدید نیست بلکه بهترین فرصت برای عدالت اقتصادی سال‌ها قبل فراهم کرد. علت مخالف‌خوانی برخی فعالان سیاسی با قانون تعلیق همسکاری ایران با آژانس در چنین شرایطی، اگر ترس و محافظه‌کاری نباشد، دفاع از رویه غلطی است که برخی شرکت‌ها و هم‌حزبی‌های آنان در باج‌دهی به آژانس از جمله پذیرش همکاری‌های فرایادمانی به آن تن داده و کشور را گرفتار کردند | صفحه ۲

یادداشت سیاسی
رسول سنائی‌راد

قطع همکاری با آژانس یعنی انسداد مسیر خسارت‌های راهبردی

آژانس با درز اطلاعات مربوط به دانشمندان هسته‌ای کشور ما زمینه ترور آنها را برای صهیونیست‌ها از سال‌ها قبل فراهم کرد. علت مخالف‌خوانی برخی فعالان سیاسی با قانون تعلیق همسکاری ایران با آژانس در چنین شرایطی، اگر ترس و محافظه‌کاری نباشد، دفاع از رویه غلطی است که برخی شرکت‌ها و هم‌حزبی‌های آنان در باج‌دهی به آژانس از جمله پذیرش همکاری‌های فرایادمانی به آن تن داده و کشور را گرفتار کردند | صفحه ۲